

การประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาคุณธรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์

MANAGEMENT EVALUATION OF MORAL SCHOOL IN PRIVATE VOCATIONAL EDUCATION COLLEGES:
A CASE STUDY OF VEERAPHAT TECHNOLOGICAL COLLEGE

วิกวัศ สุณย์จันทร์¹ อัครรัตน์ พูลกระจ่าง² รินรดี ปาปะไพบ³
Withawat Soonyeeekhun¹ Akkarat Poolkrajang² Rinradee Papanai³

บทความวิจัย

วันที่รับบทความ 24 เมษายน 2568 แก้ไขบทความ 24 พฤษภาคม 2568 ตอบรับบทความ 26 พฤษภาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาคุณธรรมสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน และ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาคุณธรรมสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มเป้าหมายในการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าสาขาวิชา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ รวมจำนวน 21 คน และกลุ่มเป้าหมายในการประเมินการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ จำนวน 4 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติการเปรียบเทียบความแตกต่าง ผลการวิจัยพบว่า การประเมินการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม มีผลการเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการดำเนินการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมหลังจัดกิจกรรมสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการประเมินความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสะท้อนถึงความเหมาะสมและประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาทั้งในมิติของคุณธรรมและการบริหารจัดการได้อย่างยั่งยืน

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

*Corresponding Author, Email: akkarat_p@rmu.ac.th

คำสำคัญ : การประเมินการบริหารจัดการ สถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชน

Abstract

This research aimed to: 1) evaluate the moral school management for private vocational education colleges and 2) study the guidelines of the moral school management for private vocational colleges. The target group for developing the moral school management plan was 21 administrators and department heads of Veeraphat Technological College. The target group for evaluating the moral school management consisted of 4 administrators from Veeraphat Technological College. Data were analyzed using descriptive statistics to find percentages, means, standard deviations, and comparison statistics. The research results found that the evaluation of the moral school management plan has a comparative result of the moral school management after organizing the activity, which is higher than the average before organizing the activity which the statistically significant at the level .01. The evaluation of the opinions of the educational institution administrators on the moral school management was at the highest level, reflecting the appropriateness and efficiency of the moral school management, resulting in the institutions being able to develop both in terms of morality and management in a sustainable manner.

Keywords: management evaluation, moral school, private vocational education colleges

บทนำ

การพัฒนาคุณธรรมได้กำหนดเป็นประเด็นสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ที่มุ่งสู่วิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยให้ความสำคัญกับการ

พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ผ่านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 ที่มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพที่มีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทยโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับนิด้าโพล สะท้อนให้เห็นความท้าทายสำคัญในการพัฒนาคุณธรรม พบว่า ปัญหาที่มีความรุนแรงมากที่สุดคือความซื่อสัตย์สุจริตและการทุจริตคอร์รัปชัน (ร้อยละ 33.15) รองลงมาคือปัญหาขาดความสามัคคีและความขัดแย้งในสังคม (ร้อยละ 19.30) และปัญหาจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคม (ร้อยละ 14.69) โดยมีความแตกต่างของระดับปัญหาในแต่ละภูมิภาค สะท้อนความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมที่สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของแต่ละพื้นที่ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2560-2570) ที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลในการพัฒนาประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนอย่างยั่งยืนผ่านการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างบุคลากรที่มีทักษะสูงพร้อมด้วยคุณธรรมและจิตสำนึกที่ดี แผนดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปลูกฝังคุณลักษณะสำคัญของคนไทย 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาทักษะความรู้และการคิดวิเคราะห์ การสร้างจิตสำนึกที่ดีงามเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมและความสามารถในการปรับตัวเตรียมพร้อมสำหรับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566)

การพัฒนาคุณธรรมในสถานศึกษาและสภาพปัญหาที่พบในบริบทของประเทศไทย จำเป็นต้องมีการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญในการผลิตกำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน การศึกษาของ Roberts และ Thompson (2024) ชี้ให้เห็นว่าวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีความท้าทายเฉพาะในการพัฒนาคุณธรรม เนื่องจากต้องสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาทักษะวิชาชีพและการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ภายใต้ข้อจำกัดด้านทรัพยากรและการแข่งขันที่สูง ขณะเดียวกัน Wilson, P. et al. (2023) ได้เสนอว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) การบูรณาการคุณธรรมในหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม และ (3) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา สถานประกอบการ และชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ Brown

(2024) ที่เน้นความสำคัญของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมอย่างยั่งยืน การนำแนวคิดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา 2S4M ของ สมิตร์ สุวรรณ (2565) มาปรับใช้ในบริบทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจะช่วยให้การจัดการด้านโครงสร้าง บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การบริหารสถานศึกษาคุณธรรมจึงเป็นแนวทางสำคัญที่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาละเลนี้ได้ โดยแนวคิดสถานศึกษาคุณธรรมเน้นการสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย และจิตอาสา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคปัจจุบัน (ศูนย์คุณธรรม, 2564) วิทยาลัยเทคโนโลยีวีรพัฒน์ เป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครนายก มีการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมมากำหนดเป็นนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ดังนั้น วิทยาลัยจึงกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าสาขาวิชา และครูผู้สอนได้ร่วมกันวางแผนกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปสู่ปฏิบัติ ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับบริบทและความท้าทายของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการบริหาร การจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีทั้งความรู้ ทักษะวิชาชีพ และคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจต่อการประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาคุณธรรมของวิทยาลัยเทคโนโลยีวีรพัฒน์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะด้านจริยธรรมและการบริหารจัดการของบุคลากรในสถานศึกษา เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมให้บุคลากรมีบทบาทนำด้านการปลูกฝังคุณธรรมในสถานศึกษาและชุมชนรอบข้าง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายด้านคุณธรรมและวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาคุณธรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาคุณธรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในการพัฒนาแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าสาขาวิชา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ รวมจำนวน 21 คน ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งและมีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยวิธีการสุ่มการคัดเลือกใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด

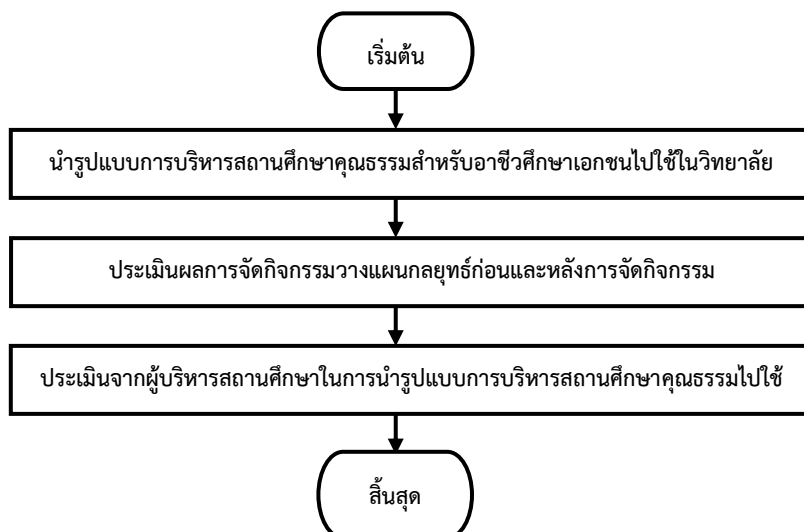
กลุ่มเป้าหมายในการประเมินการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ รวมจำนวน 4 คน ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ได้รับการบรรจุแต่งตั้งและมีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 นำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนไปใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเป้าหมาย โดยการจัดทำแผนกลยุทธ์สร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในวิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ เป้าหมาย รวมจำนวน 21 คน โดยร่วมกันจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรม

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินผลการจัดกิจกรรมวางแผนกลยุทธ์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผล

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินจากผู้บริหารสถานศึกษาในการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนไปใช้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการประเมินการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม สำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษา
เอกชน

3. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษา
เอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ ใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นในการเก็บ
รวบรวมผลการประเมินขั้นตอนต่าง ๆ ประกอบด้วยเครื่องมือ จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

- 1) แบบประเมินการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม
- 2) แบบประเมินสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

เครื่องมือทั้งหมดมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating
Scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ท ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินมี
ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ประเมินการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม รวมจำนวน 21 คน เพื่อประเมินการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนไปใช้ในวิทยาลัยเทคโนโลยีวีรพัฒน์ โดยแบ่งเป็นแบบประเมินการจัดกิจกรรม จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการให้คะแนนเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.2 ประเมินการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม จำนวน 4 คน เพื่อประเมินการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนไปใช้ในวิทยาลัยเทคโนโลยีวีรพัฒน์ จากนั้นนำแบบประเมินมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการให้คะแนนเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ก่อนนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการคำนวณ ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามช่วงระดับค่าเฉลี่ย ของ ธาณินทร์ ศิลป์จารุ (2563) เปรียบเทียบความแตกต่างก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม โดยใช้การทดสอบสถิติ t-test Dependent

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวีรพัฒน์

ผู้วิจัยดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าสาขาวิชา วิทยาลัยเทคโนโลยีวีรพัฒน์ จำนวน 21 คน ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการประเมินการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีวีรพัฒน์ ก่อน-หลังจัดกิจกรรม

ข้อคำถาม	ก่อนจัดกิจกรรม			หลังจัดกิจกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	ผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
			ความ คิดเห็น			ความ คิดเห็น
1. ความเข้าใจในการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม	3.05	1.16	ปาน กลาง	4.57	0.51	มาก ที่สุด
2. ความเข้าใจการกำหนดวิสัยทัศน์เกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม	3.00	1.18	ปาน กลาง	4.62	0.59	มาก ที่สุด
3. ความเข้าใจการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม	2.81	1.25	ปาน กลาง	4.76	0.44	มาก ที่สุด
4. ความเข้าใจการกำหนดแผนกลยุทธ์เกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม	2.71	1.31	ปาน กลาง	4.52	0.60	มาก ที่สุด
5. การจัดทำกิจกรรมเกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรมอย่างน้อย 2 กิจกรรมต่อภาคการศึกษา	3.14	1.15	ปาน กลาง	4.52	0.60	มาก ที่สุด
6. การกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และผลคาดว่าจะได้รับอย่างชัดเจน	3.10	1.14	ปาน กลาง	4.43	0.60	มาก
7. การกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างชัดเจน	3.48	1.12	ปาน กลาง	4.62	0.50	มาก ที่สุด
ผลรวมการประเมิน	3.04	1.19	ปาน กลาง	4.58	0.55	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ร่วมกิจกรรมมีผลการประเมินเกี่ยวกับแผนกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณธรรมสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนก่อนจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การกำหนดวิธีการ

ติดตามและประเมินผลโครงการอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.48$) รองลงมาได้แก่ การจัดทำกิจกรรมเกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรมอย่างน้อย 2 กิจกรรมต่อภาคการศึกษา ($\bar{x}=3.14$) การกำหนดตัวชี้วัด และผลคาดว่าจะได้รับอย่างชัดเจน ($\bar{x}=3.10$) ความเข้าใจในการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม ($\bar{x}=3.05$) ความเข้าใจการกำหนดวิสัยทัศน์เกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม ($\bar{x}=3.00$) ความเข้าใจการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม ($\bar{x}=2.81$) และความเข้าใจการกำหนดแผนกลยุทธ์เกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม ($\bar{x}=2.71$) ตามลำดับ ผู้ร่วมกิจกรรมมีผลการประเมินเกี่ยวกับแผนกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนหลังจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.58$) และเมื่อพิจารณาเป็รายข้อพบว่า ความเข้าใจการกำหนดวิสัยทัศน์เกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=4.76$) รองลงมาได้แก่ การกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างชัดเจน ($\bar{x}=4.62$) ความเข้าใจการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม ($\bar{x}=4.62$) ความเข้าใจในการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม ($\bar{x}=4.57$) ความเข้าใจการกำหนดแผนกลยุทธ์เกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม ($\bar{x}=4.52$) การจัดทำกิจกรรมเกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรมอย่างน้อย 2 กิจกรรมต่อภาคการศึกษา ($\bar{x}=4.52$) และการกำหนดตัวชี้วัด และผลคาดว่าจะได้รับอย่างชัดเจน ($\bar{x}=4.10$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ ก่อน-หลังจัดกิจกรรม

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ ก่อน-หลังจัดกิจกรรม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ ก่อน-หลังจัดกิจกรรม

ผลการเปรียบเทียบ	N	$\bar{x}$	S.D.	t	df	sig
ก่อนจัดกิจกรรม	21	3.04	1.04	-	20	.000
หลังจัดกิจกรรม	21	4.57	0.43	7.3		

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษา คุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ ก่อนและหลัง จัดกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมหลังจัด กิจกรรม ($\bar{x}$ =4.52) สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม ($\bar{x}$ =3.04) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารดังกล่าวมีผลต่อการพัฒนาคุณธรรมใน สถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ

3. ผลการประเมินผลการบริหารจัดการสถานศึกษาคุณธรรมจากผู้บริหาร สถานศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์

ผู้วิจัยดำเนินเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ จำนวน 4 คน เพื่อประเมินผลการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ ที่ ได้จัดกิจกรรมทำความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าสาขาวิชา มีผลดังตาราง ที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการประเมินจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมสำหรับวิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์

ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกล ยุทธ์ตามงานที่ได้รับผิดชอบ	5.00	0.00	มากที่สุด
2. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในงานที่ได้รับผิดชอบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนางาน	4.75	0.43	มากที่สุด
3. ปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมได้ตามแผน ที่กำหนด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ผลลัพธ์การดำเนินงานที่ได้รับผิดชอบบรรลุเป้าหมาย ตามวิสัยทัศน์	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ตัวบ่งชี้งบประมาณและระยะเวลาดำเนินงานมี ความเหมาะสม	4.75	0.43	มากที่สุด
ผลรวมการประเมิน	4.90	0.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า การประเมินโดยผู้บริหารสถานศึกษามีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีผลความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ตามงานที่ได้รับผิดชอบ ปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมได้ตามแผนที่กำหนด และผลลัพธ์การดำเนินงานที่ได้รับผิดชอบบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=5.00$) รองลงมาได้แก่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในงานที่ได้รับผิดชอบเพื่อนำไปสู่การพัฒนางาน ($\bar{x}=4.75$) และ ตัวบ่งชี้งบประมาณและระยะเวลาดำเนินงานมีความเหมาะสม ($\bar{x}=4.75$)

4. แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

จากผลการวิจัยที่ได้ยืนยันถึงความสำคัญของปัจจัยการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ทั้งในด้านสภาพแวดล้อมภายในและสถานศึกษาคุณธรรม มีข้อเสนอแนะสำคัญดังนี้

4.1 การขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาคุณธรรมที่มีอยู่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรศึกษาและนำองค์ประกอบที่ค้นพบจากการวิจัยไปปรับใช้ในการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาคุณธรรมที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการและส่งเสริมคุณธรรมในสถานศึกษา

4.2 การวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ โดยเน้นการบูรณาการระหว่างการบริหารทรัพยากรภายในและการมีส่วนร่วมจากบุคลากร ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4.3 การเสริมสร้างความรู้และการฝึกอบรมบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษา และครูควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมเพื่อเพิ่มความเข้าใจและความสามารถในการดำเนินงาน โดยอาศัยแนวทางที่ระบุในงานวิจัยเป็นเครื่องมือสนับสนุน

4.4 การพัฒนาคุณธรรมในสถานศึกษาไม่สามารถทำได้เพียงลำพัง การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การดำเนินโครงการประสบความสำเร็จในระยะยาว

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล 2 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการประเมินการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริง และมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการนำไปจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมในวิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ ซึ่งสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา การที่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น อาจเป็นผลมาจาก โครงสร้างการบริหารที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ ส่งผลให้ครูสามารถเข้าใจแนวทางการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมได้ชัดเจนขึ้น และสามารถปรับใช้กับบทบาทของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกปัจจัยหนึ่งที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของความคิดเห็นของครู คือ การนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมไปปรับใช้ในสภาพแวดล้อมจริง ซึ่งช่วยให้บุคลากรได้เห็นถึงประโยชน์ของการใช้แนวทางดังกล่าวในการบริหารงานและพัฒนาสถานศึกษา ทำให้ความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารนี้มีแนวโน้มเป็นบวกมากขึ้น ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan (2020) ซึ่งระบุว่า การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาไม่สามารถเกิดขึ้นได้เพียงจากการกำหนดนโยบายเท่านั้น แต่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในองค์กร และการดำเนินกิจกรรมที่ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมภายในสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Hoy & Miskel (2013) ที่เน้นว่า การบริหารสถานศึกษาต้องมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กร รวมถึงต้องมีกระบวนการประเมินผลที่ชัดเจนเพื่อวัดผลลัพธ์ของการดำเนินงาน ซึ่งตรงกับผลการศึกษาที่ใช้การประเมินก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเพื่อวัดประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม

ผลการเปรียบเทียบผลการจัดทำแผนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ผลการศึกษาพบว่า การบริหารสถานศึกษาคุณธรรมไปใช้ในวิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของผลการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม หลังการจัดกิจกรรมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลลัพธ์นี้บ่งชี้ว่าการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมสามารถส่งผลโดยตรงต่อกระบวนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นผลมาจาก การพัฒนากลยุทธ์การบริหารที่สอดคล้องกับความต้องการ

ของสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นว่า บุคลากรมีความเข้าใจแนวทางการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมเพิ่มขึ้น และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง การที่ค่าทางสถิติแสดงให้เห็นถึง ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างก่อนและหลังการดำเนินกิจกรรมในการบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้นอย่างเป็นระบบ การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ หนึ่งในผลลัพธ์ที่ โดดเด่นจากการประเมินคือ การสร้างการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันจากบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา ตั้งแต่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู จนถึงชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fullan (2020) ที่ชี้ว่าการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับมีความสำคัญต่อความสำเร็จของสถานศึกษาในระยะยาว นอกจากนี้ Harris and Jones (2019) ยังระบุว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างองค์กรที่มีประสิทธิภาพ องค์กร ซึ่งตรงกับแนวคิดของ Thompson and Zhang (2024) ที่ชี้ว่า การเรียนรู้ร่วมกันและการปรับตัวอย่างต่อเนื่องเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษายุคใหม่ งานวิจัยในประเทศไทยของ รัตนา ดวงแก้ว (2563) ยังระบุว่า การประเมินผลการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องช่วยเพิ่มศักยภาพขององค์กรและสร้างความไว้วางใจในหมู่บุคลากร

2. แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจากการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมสำหรับวิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดต่อการนำการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมไปใช้ ซึ่งแสดงถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับในการจัดทำแผนกลยุทธ์ การปฏิบัติตามแผน และผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมีความคิดเห็นเชิงบวกเกี่ยวกับ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและการปรับระบบเวลาในการทำงาน ซึ่งสะท้อนถึงการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมที่พัฒนาขึ้นมาสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาที่มีคุณธรรมและส่งเสริมบรรยากาศของการเรียนรู้และการพัฒนาในองค์กร สถานศึกษาที่นำรูปแบบนี้ไปใช้สามารถดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์มาปรับใช้ ทำให้สถานศึกษามีความชัดเจนในเป้าหมาย และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชนได้อย่างดีเยี่ยม การค้นพบนี้สนับสนุนแนวคิดของ Wilson and Park (2024) ที่ระบุว่า การวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่มีความ

ชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ขณะเดียวกัน Sergiovanni (2001) ยังชี้ว่า ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา มาจากความสามารถของผู้บริหารในการสร้างทิศทางที่ชัดเจนและสนับสนุนการทำงานร่วมกันในสถานศึกษา

สรุปผลการประเมินชี้ให้เห็นว่าการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนความเหมาะสมทั้งในแง่ของการนำไปปฏิบัติจริงและการบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ แต่ยังส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความร่วมมือและการพัฒนาคุณธรรมอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ การปรับปรุงในรายละเอียดบางส่วนจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความสมบูรณ์ของรูปแบบดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งสามารถประยุกต์ใช้ในบริบทของสถานศึกษาอื่น ๆ ในอนาคต

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การประเมินการบริหารควรมีการศึกษาการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาจริง และประเมินผลลัพธ์ในเชิงลึกเพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพและข้อจำกัด

1.2 การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของสถานศึกษาในกลุ่มนักเรียน บุคลากร หรือชุมชน ควรได้รับความสนใจ เพื่อสร้างแนวทางที่เป็นรูปธรรมและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาปัจจัยในบริบทที่หลากหลายควรมีการวิจัยเพิ่มเติมในบริบทที่แตกต่าง เช่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาในภูมิภาคหรือบริบทของสถานศึกษาประเภทอื่น เพื่อเปรียบเทียบและขยายความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม

2.2 การใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมคุณธรรมควรศึกษาการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องมือดิจิทัลในกระบวนการบริหารและส่งเสริมคุณธรรม เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน

2.3 การวิจัยเปรียบเทียบระหว่างประเทศควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมในประเทศอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบแนวทางและปัจจัยความสำเร็จที่สามารถนำมาปรับใช้ในบริบทของประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- [1] ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2563). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. (พิมพ์ครั้งที่ 18). เอส. อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- [2] รัตนา ดวงแก้ว. (2563). การบริหารสถานศึกษาเชิงนวัตกรรม. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา*, 31(2), 15-28.
- [3] ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) (2564). *รายงานประจำปี 2564: การวิเคราะห์สถานการณ์และการพัฒนาคุณธรรมในสถานศึกษา*. ศูนย์คุณธรรม.
- [4] สมิตร์ สุวรรณ. (2565). *กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ม.ป.ท.
- [5] สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13*. สำนักงาน.
- [6] Brown, T. (2024). Developing sustainable ecosystems for moral education: A theoretical and practical approach. *Journal of Moral Education*, 52(1), 25-40.
- [7] Fullan, M. (2020). *Leading in a culture of change*. (2nd ed.). Jossey-Bass.
- [8] Harris, A., & Jones, M. (2019). Teacher leadership and educational change. *School Leadership & Management*, 39(2), 123-126.
- [9] Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2013). *Educational administration: Theory, research, and practice*. (9th ed). McGraw-Hill.
- [10] Roberts, J., & Thompson, A. (2024). Balancing professional skills and moral values in private vocational education: Challenges and strategies. *International Journal of Vocational Studies*, 29(1), 15-30.

- [11] Sergiovanni, T. J. (2001). *The principalship: A reflective practice perspective*. (5th ed.). Allyn & Bacon.
- [12] Thompson, S., & Zhang, Y. (2024). *Hybrid management strategies*. Oxford University Press.
- [13] Wilson, P., Carter, L., & Hughes, M. (2023). Key components for effective moral management in vocational education: An integrative framework. *Journal of Educational Leadership and Policy*, 47(4), 345-360.
- [14] Wilson, A., & Park, J. (2024). *Leadership strategies for the 21st century: Navigating change in educational organizations*. Cambridge University Press.